

PRISKIN ZOLTÁN

ISKOLÁT VAGY SZAKOT VÁLASSZON A DIÁK?

DÖNTÉSÜNKNÉL VAJON A VÁLASZTOTT SZAK
VAGY AZ INTÉZMÉNY KÉRDÉSE AZ ELSŐDLEGES?

Az alapiskolák végzős diákjai számára lassan elérkezik a döntés ideje továbbtanulásuk kérdésében. Nem kis fejtörést okoz mindez nekik, szüleiknek, s nem utolsósorban iskolájuknak egyaránt. Dönteni kéne iskola, tanulmányi szak kérdésében 15 évesen, s lehetőleg jól, úgy, hogy az megfelelő legyen, legalábbis az elkövetkező 3-5 évben.

A középiskolák palettája széles és sokszínű. Képviselik a toborzások, pályaválasztási szülői értekezletek, valamint nyitott napok alkalmával minden jót és szépet elmondanak, megpróbálják megnyerni a legtöbb diákot az iskolájuk számára. Mindez önmagában nem is baj, mert a diákok és szüleik tájékozódhatnak a továbbtanulás lehetőségeiről. A rendszer hibája ott kezdődik, hogy a középiskolák létszámához mérten a diákok létszáma csökkenő tendenciát mutatott az elmúlt időszakban, s emiatt az iskolák közötti konkurencia (mondhatni: harc) is más jelleget öltött, amelyből talán a lényeg veszett el: maga a diák és annak jövője.

Az egészségtelen konkurenciaharc mai társadalmi közegünkben egyre inkább azt eredményezi, hogy a kényelmi szempontok térnyerésével az igénytelenség kerül előtérbe, s lassan iskoláink egymást mulják felül az

ígéretésben. Ebben az esetben nem arról van szó, hogy iskoláinknak nem kellene rugalmasan reagálnia a kor és a megváltozott piaci feltételek követelményeire, sőt éppen ezt kéne szem előtt tartanunk. Nehézkes iskolai rendszerünk a legtöbb esetben megkésve és nem adekvát módon reagál a változásokra. Iskoláink pedig a rendszeren belül keresve a kikapukat próbálnak az adott helyzetből és lehetőségekből, sokszor ad hoc módon, a lehető legtöbbet kihozni, főleg az intézmény javát szolgálva – ami nem mindig jelenti a diákok javát is egyben. Itt azért azt is el kell mondani, hogy az alapiskolák nagy része megtalálja a középiskolákkal való együttműködés formáját a pályaválasztás terén, viszont vannak olyanok is, amelyek nem adnak teret a középiskolák tájékoztató aktivitásának, s így a diákoknak, valamint szülőknek kevesebb információ áll rendelkezésükre a döntéshez.

Egy olyan rendszertől, amelyben középiskoláink jelentős többsége már minden jelentkező diákot felvesz szűrés nélkül, még az érettségivel végződő szakokra is, nem várhatunk megoldást arra, hogy a szükséges szakmák terén elegendő lefedettség legyen biztosítva. Jelenleg az alapiskolás 9. osztályos tanulóit központi tesztelés alá vetik, amelynek az objektivitását sokan és

sokszor megkérdőjelezzik. S mindemellett még ezek a tanulók kötelesek felvételi vizsgát is tenni a kiválasztott középiskolán ahelyett, hogy a T9-es tesztelés hitelességét bebiztosítva, felvételi vizsga szintjére emelve, egy vizsgáztatással lehetne eldönteni a diákok alkalmasságát az általuk választott iskolába, ill. szakra, a tesztelés eredményének függvényében.

Nos, mik a mai kor követelményei? Mindenképpen egy felgyorsult világ piacán mozgunk, ahol rövid ciklusokban változnak a feltételek, az elvárások. Ebből adódóan érdemes lenne elgondolkodni azon, hogy vajon a szakválasztására összpontosítsunk, vagy pedig az intézményválasztásán legyen a hangsúly. Véleményem szerint elsősorban jó iskolát szükséges választani, amely kellő általános tudást és nevelést biztosít a diáknak, amely megtanítja őt tanulni, keresni, tájékozódni. Ezután a diák, jobban megérve a szak kiválasztására, elindulhat a szakosodás útján. A statisztikák alapján megállapíthatjuk, hogy mai felgyorsult világunkban 7 évenként munkahelyet, 12 évenként pedig szakterületet váltanak az emberek. Ha mindezt szem előtt tartjuk, mindenképpen egy alkalmazkodóbb iskolarendszerre volna szükségünk, amely rugalmasan tudna reagálni ezekre a kihívásokra.